

19.10.2023

Ympäristölautakunta
Laskutie 1
89400 Hyrynsalmi

Metsähallitus Metsätalous Oy, maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Hyrynsalmi

Hyrynsalmen ympäristölautakunta on pyytänyt Kainuun ympäristöterveyspalveluilta lausuntoa Metsähallitus Metsätalous Oy:n jättämästä maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta. Kyseessä on vanha toiminta, jonka lupa on päättynyt huhtikuussa 2022.

Lupaa haetaan 10 vuodeksi 50 000 m³ltr määrän ottoon ja murskaukseen. Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu tilalle Hyrynsalmen vationmaa (105-893-10-1) Vuorikankaan sora-alueelle noin 9 km Hyrynsalmen keskustasta kaakkoon. Tilan kokonaisala on noin 55 000 ha, josta ottamisaluetta on noin 5,1 ha, johon sisältyvät myös varasto- ja tukitoiminta-alueet. Varsinaisen kaivualueen pinta-ala on 2,8 ha. Maanpinnan korkeus kohdealueella vaihtelee välillä +196 - +203 m ja alin suunniteltu ottotaso on +196,5 m.

Alueelle ei sijoiteta pysyviä rakennuksia tai rakenteita, mutta paikalle tuodaan kuitenkin 2-3 vuoden välein murskaus- ja seulontalaitteita kiviainesten jalostusta varten. Jalostustoiminta kestää noin 1-3 viikkoa kerrallaan. Räjähdyksiä tehdään vain siinä tapauksessa, että ylisuuria kiviä tai lohkarkeitä ei saada muutoin rikottua murskaimeen sopiviksi.

Toiminta-ajoina hakemuksessa esitetään murskausta, kuormaamista ja kuljetuksia tehtäväksi maanantaista sunnuntaihin kellon ympäri. Ylisuurien kiviä ja lohkarkeitä rikotusta ja räjäytystä tehdään tarvittaessa maanantaista perjantaihin klo 8.00-18.00 välisenä aikana.

Pintamaat varastoidaan alueen reunoille, josta ne ovat myöhemmin hyödynnettävissä alueen maisemointiin. Kannot ja muu puuainees voidaan tarvittaessa hakettaa ja viedä poltettavaksi tai käyttää pintarakenteena. Alueelle ei tehdä asfaltoituja tai muita tiiviitä pintoja. Tukitoiminta-alueen tankkaus- ja säiliöiden säilytysalue rakennetaan kuitenkin murskeella kantavaksi ja suojataan tarvittaessa muovikalvolla.

Ympäristövaikutukset ja niiden seuranta

Asutus

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 2,2 km etäisyydellä luoteessa ja lähin vapaa-ajan kiinteistö noin 3,9 km etäisyydellä idässä. Alueelle vievän Pöyhövaarantien varrella ei ole asutusta. Hakemuksen mukaan alueella liikennöidään raskailla ajoneuvoilla hiljaisina aikoina noin 10 kertaa vuorokaudessa ja vilkkaampina aikoina noin 10-20 kertaa vuorokaudessa.

Pohjavesi

Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai sen sellaisen läheisyyteen. Lähin luokiteltu pohjavesialue on noin 4 km etäisyydellä pohjoisen suunnalla sijaitseva Pikkaraisen kankaan 2-luokan pohjavesialue. Pohjaveden pinnankorkeus ei ole tiedossa,

mutta korkeudeksi on oletettu idän suunnalla sijaitsevan Vuorilammen pinnankorkeus tasolla +194,4 m. Hakemuksen mukaan pohjaveteen jätetään vähintään 2 m suojaetäisyys.

Pintavesi

Lähin vesiesiintymä on noin 130 m etäisyydellä etelässä virtaava Vuorijoki, joka laskee länteen noin 2 km päässä olevaan Pöyhjärveen. Mahdolliset kaivupohjaan imeytymättömät valumavedet ohjataan tarvittaessa ojia ja rumpuja pitkin maastoon. Tarvittaessa valumavesille tehdään laskeutusallas, johon kertyvän kiintoaineksen määrää tarkkaillaan.

Melu

Toiminnasta aiheutuu melua murskauksesta, kuormauksesta ja kuljetuksista. Murskauslaitoksen suurimmat melulähteet ovat kiviaineksen rikotuslaitteet, murskaimet, seulasto ja kuljettimet. Ympäristöön leviävää melua on mahdollista vähentää varastokasojen sijoittelulla sekä pienentämällä murskaimeen menevän kiviaineksen pudotuskorkeutta. Työkoneiden ja kuljetuskaluston peruutushälyttimien ääni saattaa hakemuksen mukaan kuulua lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Pöly

Maa-ainekasojen pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelemalla. Pintamaa- ja moreenikasojia voidaan tarvittaessa käyttää estämään melun ja pölyn leviämistä ympäristöön.

Terveysturvaviranomainen on tutustunut hakemukseen liitteineen ja toteaa lausuntoaan seuraavaa:

Pohjavesi

Terveysturvaviranomainen katsoo, että pohjaveden todellinen korkeus tulee olla selvillä ennen toiminnan aloittamista, jotta suunniteltu 2 m suojaetäisyys toteutuu riittävällä varmuudella.

Toimijan tulee omalla toiminnallaan varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu.

Pintavesi

Alueelta pois johdettavista valumavesistä ei saa aiheutua vastaanottavassa vesistöissä vedenlaadun tai virkistyskäyttömahdollisuuksien jatkuvaa heikentymistä.

Melu

Suurten etäisyyksien vuoksi melu lähimmissä häiriintyvissä kohteissa todennäköisesti alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 2 §:ssä annetut melun ohjearvot. Tästä huolimatta melu saatetaan kokea häiritsevänä erityisesti muutoin hiljaisina hetkinä, minkä vuoksi terveysturvaviranomainen suosittelee, että murskausta tehtäisiin kesälomakaudella 15.6.-31.7. välisenä aikana ainoastaan ma-pe klo 8.00-18.00.

Muilta osin terveysturvaviranomaisella ei ole hankkeesta huomautettavaa, mikäli se toteutuu hakemuksessa kuvatulla tavalla.

Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Terveysvalvonta

Päivi Nykänen
ympäristöterveysjohtaja

Juha-Matti Markkanen
terveystarkastaja

Tiedoksi

Kainuun ympäristöterveyspalvelut

Osoite

Sotkamon kunta
Kainuun ympäristöterveyspalvelut
Tehdaskatu 11
87100 Kajaani
www.sotkamo.fi

Y-tunnus
0189766-5

Sähköposti
kirjaamo@sotkamo.fi
ymparistoterveys@sotkamo.fi
etunimi.sukunimi@sotkamo.fi

Puhelinnumero
(08) 6155811/ vaihde

Valvontayksikköön kuuluvat kunnat
Hyrnsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo,
Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi